

Megjelenik a Társalkodóval együtt minden héten kétszer: t. i. vasárnap és csütörtökön. Előfizetheti helyben a szerktő's kiadó tulajdonosnál uri utca 453dik sz. alatti Trattner-Károlyi ház első emeletén, egyebütt pedig minden királyi posta-hivatalnál. Az ausztriai birodalomba vagy más külföldi tartományokba kívántató példányok iránt csupán a bécsi cs. főpostahivatal utján történhetik a megrendelés. Az Értesítőben mindenféle hirdetés fölvételek's pontosan közöltetik.

FOGLALAT Magyarország és Erdély (birtokképeség; országgyűlési közlemény; budapesti napló; a júliusi gyapjувásár eredménye; iradalmi's helybeli újdonságok; magyar játékszini krónika; nemzeti színház; czáfolati vagy igazolási nyilatkozat a budai deszkabódé országos használatában; meghívás a magyar orvosok's természetvizsgálóknak az évi aug. 2-án Temesvárott tartandó 4ik nagygyűlésre; eperjesi testgyakorló intézet; Szepes és Ungmegyéből országgyűlési pótlékutastások; 'sa't.

Szerbia (fejedelmválasztás.)

Spanyolország (táborozási hírek; Sevillában a zendítés nem sikerült; Krisztina királyné ármányai; áttekintése a harezias állásnak; Cartagena és Tortosa a zendüléshez csatákoztak.)

Anglia (Peel nyilatkozata Irland ügyében; Rebekka és lányai folyvást dulakodnak.)

Franciaország (a kir. egészségi állapota; költségvetési adatok; a belga felségek Parisba vártnak.)

Külföldi elegyhír.

Értesítő.

Magyarország és Erdély

Birtokképeség.

Az ősiség's ezzel rokonlag összekötött birtokképtelenség eltörlése, azon eszmék egyike, melyek megpendítése által Széchenyi István gr. szunnyadozó aristokratiáinkat, egy vidorabb, nemesb's civilisált korunkhoz illőbb életre ébreszté. Tudjuk, azóta, mennyi eszme érleli meleg sugárként, e' már magasan felüött a gyümölcsöt. Most az főgondunk, hogy az érésnek induló gyümölcsöt, annak idején, minden rázkodás's erőtetés nélkül épen szedjük le's élvezhesse majd nemzetünk valódi azon üdvöket, melyeket az ősiség's azzal egybeforrt birtokképtelenség eltörlésétől reményl. Mondám egybeforrt, 's gondolom méltán; mert hisz az ősiség eltörlését vagy legalább szükséges módosítását a birtokolhatlanság fentartása mellett alig tudnám képzelni, mert bármi módon történjék a fiscus örökösödésének megváltása, — egyszerre, — vagy minden külön adásvevére aránylag esendő laudemialis fizetések által, a megváltás terhe mindig, 's csak egyedül a nemesség vállain fog csüggni, 's leszen majd földbirtokosainknak egy drágán szerzett kincsök a valódi tulajdon, melyet őrizni fognak minden haszon nélkül, mert kincsöknek külső becsé soha ki nem fejlődhetik, míg a' vevők száma birtokképeség által nem szaporodik. — Az ősiséget eltörlni, vagy szükségkép módosítani's meghagyni olly tömérdek számú honfi birtokképtelenségét, annyit tenni, mint egy nagy láncz-hidat építeni Rákosunk patakján. — Látom mint hevülnék az indignatiók érzelmei: „tehát nemtelen is bírja ezentul őseink vérevel szerzett szép földjeinket, nemtelen kezekbe jusszon sok birtok, melyet annyi százon keresztül mentve minden szennytől őrizett's tartott magának kizárólag a' nemesség? birhasson olly jószágot, melyhez annyi hisztóriai emlék vagy on csatolva, 's fertőztessék az ipar és szorgalom szennyes kezei, az eddig mindentől mentes földjeiket? nem ritkák az olly hangok, de hála az égnek, hogy igen ritkán idézék elő a' jőzan majoritás viszhangjait.

De vajon ezenkül még egymás ok, mely a' birtokképeséget ha nem is mindjárt, de nem sokára elkerülhetlenül szükségessé teszi. Ez csekély véleményem szerint a' netalán létesülendő közép rendnek a' nemesség érdekevel összeolvastása. Egy közép rendnek, egy nemzeti érdekinket lelkesen átkaroló közép rendnek kezdete, hiszem, a' városok rendbeszedése leszen; de befejezése a' birtokképeség! ki a' városi reformot őszintén hordja szíven, a' nélkül, hogy annak előbb utóbbi elkerülhetlen következményéről, t. i. a' birtokképeség kiterjesztésének szükségéről meggyőződött volna, annak csekély véleményem szerint politikája habozó, még akkor is. ha kétkedésinek oka, nemzetiségünk szent ügye. Mert ha a' városok mostani árnnyék befolyásuk helyett, valódi képviselve lépnek föl az országgyűlésen, ha belsejüket hibáik

orvosoltatnak, 's majd a' városi követ nem mint egy vetett, kicsinyszerű nézetek által elfogult casták tolmácsa szólaland föl, nem mint ollyas, kinek szava mind eddig a' legnonchalantabb figyeltenség közt hangzott el, hanem mint egy nagy részint vagyonos, mivel, politikai tekintélyvel ellátott közeprend képviselője, melyet majd meg nem hallgatni nem lehet, mivel nyomadéka igen is fontos leszen a' törvényhozás mérlegében, akkor mondom, a' birtokképeséget a' hon nem nemes fiaira is kiterjeszteni elkerülhetlenül szükséges; mert ha ez esetben, miután a' városoknak annyiparlamentaris befolyás adatott, a' közeprend ismét elszigeteltetik a' nemességtől, 's a' város falai közé szorítatik, akkor törvényhozóink nem egy közeprendet alapítottak a' honban, mely egy részről nemessel, más részről jobbágygyal kezel fogjon, hanem egy külön rendet, mely magát, mintegy kitiltva látván a' nemesség érdekeiből, önhatalma érzetében elkülönzeni's akkor ha ezen hatalmas rendnek ismét város leszen világa, mindene! 's mi nem város, semmi — ha városokban leszen csak alkotmányos szabadságának kutféje, 's a' város határain túl szolgaság's megvetés fenyegeti! — akkor meglátjuk, milly bőven fognak fejleni a' pártoskodás csirái! 's leszen a' városban egy hatalmas part, mely viszont megvet mindent, mi városi köréhez nem tartozik, 's megvetőleg tekint majd, fájdalom! de igen valószínűleg nemzetiségünk fő alapját is, mely iránt ugy is nagy része idegen még, az alkotmányos magyar nyelvet. 'S akkor ugyanazok buktathatják meg nemzetiségünk ügyét, kik a' birtokképtelenséget mint védvámot támogaták az idegen elemek ellen. Azért birtokképeség uraim!

Vannak tudom sokan, 's ezt nem csudálom, kik ugyan e' birtokképeségben vést látnak rejleni nemzetiségünkre nézve's aggódva tekintik azon tömérdek elemet, mely a' hon majd elárasztja's figyelmessé teszi a' nemzetet: ne rontsa el idő előtt a' birtokképtelenség gátjait, mert tömérdek vízár vagy on azokon túl, 's ha megnyitjuk a' vizrekeszt, berohan a' tömérdek idegen elemek árja's lerombol mindent, nemzetiséget's alkotmányi függetlenséget! — 's ime itt megállapodnak, és elősoroltatnak a' nem teendők számtalan pontjai; nem teendők! Uraim! — ezen országban hol ugy is olly régóta uralkodott a' nem tevérs rendszere, de ha most nem kezdünk, a' gátlók, t. i. nemzetiségünk iránti aggodalmunk sem szűnik meg, ha megmutatjuk, hogy nem meg gondolatlan, hanem a' mennyire csak riasztó körülményink engedik, előre megfontolt's kiszámított intézkedések mellett akarjuk fölynyitni a' birtokképeség rekeszeit; akkor meg fog szűnni azon aggodalom is, mely bármi jó szándék mellett, a' nemzetet csak előbbi tespedésébe sújtja vissza. [Vége köv.]

Országgyűlési közlemény.

Pozsony július 5-én. Adósak vagyunk még némelly ülések részleteivel, melyeket, a' mennyire a' hely szűke engedi, pótolni igyekeznék. A' június 23dik IXik orsz. ülésben azonpontra nézve, hol a' kir. városok országgyűlési szavazata's otthoni belrendezése összekötte említettik, egy városi követ bővebben előad, hogy miután a' választfelirat a' városok részéről is küldetik fel, annak ezen kifejezésében meg nem egyezhetik. Őszintén megvallja ugyan a' feletti örömet, hogy a' RR. diplomacie elismerik a' kir. városok rendezése szükségét, de a' szavazatot, melyhez a' városoknak törvényes joguk van, a' belsejüketől föltételezni nem akarja, 's ezt alkotmányos szempontból sem teheti, mert az országgyűlés csak olly viszonyt mondhat ki, mely törvényben gyökerezik. A' feliratserelmek's kir. előadásokra adott választfeliratnak nevezetetik, nem teheti azért föl, hogy a' RR. épen akkor, midőn sérelmeket orvosolni akarnak, ök magok sérteni igyekezzenek, 's az említett záradék kihagyatását a' városok megnyugtatóására meg ne tegyék. A' kir. előadások 3dik pontja, 's azon választmány utasítása, mely a' mult 1840ki o. gy. 133ik

üléséből Borsod indítványára e' tárgyban kiküldetett, nem kívánják, hogy ugyanazon választmány, mely a' kir. városok szavazata nézve kiküldetik, azok belrendezésébe is bocsátkozzék: a' mi a' gyakorlatot illeti: alkotmányos jogok elvételé alá nem eshetnek, 'sa't. Miután elnök őnma kijelentette, hogy e' tárgyban, melyre nézve a' városi követ uu. már egyszer nyilatkoztak, az eddigi gyakorlathoz kíván ragaszkodni; számos városi követ szólalt fel, hogy noha ök a' belsejüket kívánják, de más részről azt is akarják, hogy ezen elrendezés a' városok befolyásával történjék, azért előleg szavazási jogot követelnek, 's nem engedhetik, hogy a' városokról „rólok nélkülök“ történjék rendelkezés; hogy itt nem arról van szó, mikint ollyanok, kik a' törvényes körön kívül állnak, bevétesenek, hanem hogy ollyanok, kik e' joggal századok óta bírnak, in directe kizárassanak, mert azon két eszme kapcsolatában benne fekszik a' magyarázat, hogy ha a' kir. városok rendezése, bárminő akadályok miatt, nem úgy megy keresztül, mint a' RR. ohajtották. a' városok jövődjé épen olly szomorú maradjon, mint jelenleg, hogy t. i. csak egy collectiv szavazatuk van, vagy tulajdonkép egy sincs. Egy másik követ küldöinek ősi jogait's törvényhozsabni részvétét emlegetvén, jó régi példabeszédekkel is igyekezett állítását támogatni, például hogy: „minden ország mely magában meghasonlik, elpusztult“ 'sa't.

— Az olly értelemben nyilatkozó városi követlő meg közül négyen emeltek szót a' megtámadott szerkezeti pont pártolására. — Szerintök: a' városi szavazat csak úgy lehet tényezője az országos jóllétnek, ha a' polgárokban szunnyadó erő felébred, ha ök mostani nyomott állapotokban nem tartatnak, ezért ök az említett pontot nemcsak nem nyugtalanítóknak, sőt elkerülhetlenül szükségesnek találják, 's figyelmeztetik az ellen-véleményű városi követeket, legyenek tekintettel polgártársaik jogai iránt; a' k. előadások 3 dik pontja a' városok panaszit kívánja megszüntetni, ezek pedig a' belrendezést is tárgyazzák; — ezen belrendezés ben van a' törvényekben is, mert azok „unitas civiumról“ beszélnek, a' törvények ezen értelme pedig a' mostani anomaliás állapotban nem tűnik fel; a' „ne rólunk nélkülünk“ elvet szorosban követve, a' városok állapotja örökre mostani helyzetében marad; a' menyiben némelly vár. követek saját házuk rendezéséről szóltak's abba befolyást akartak, ezeket emlékeztetik, hogy a' ház nemcsak maguké, hanem a' hazáé a' mostani városi követek is a' mennyiben nem az összes városi polgárság választottai, a' polgárokról csakugyan „sine illis“ rendelkeznek; a' polgári rendnek föl kell előbb húzni saruit, hogy tovább mehessen 'sa't. A' szerkezet megmaradt, mint már említettük. — Olvastatván a' köv. pontok, elnök ő exja azt kíváná, hogy a' k. előadások 8ik pontja is, bármi röviden említessék meg a' választfeliratban. Némelly követek nem ellenék azt olly módon, — hogy egyszersmind kifejeztessék: miszerint az ország a' követelt sommak visszafizetését a' részletes számadások előmutatása után szívesen fogja teljesíteni. Mások ellenben kijelentették, hogy most még a' fizetés megígéréséről szó nem lehet, hogy előbb a' só fölemelt árának hova fordításáról is számadást kell kérni, továbbá, hogy a' 8ik pontnak olly hozzáadásokkal megemléstése a' választfelirat illető helyre juthatását a' m. főrendeknél gátolhatná, 's hogy az 1839ki választfeliratban is maradt egy előadásipont érintetlenül: ez oknál fogva a' szerkezet megmaradt.

A' június 24ki XXIVdik kerületi ülésben indítványoztatván, hogy az ülések nyáron a' redoutteremben tartassanak, ezalatt az országházi terem rendeztessék, ő fels. pedig az országgyűlésnek Pestre áttétele iránt kéressek meg's ehez még az is hozzá adatván, hogy nádor ő fensége szólíttassék fel az országházi tervének előadására, ez indítvány pártolására a' követek kényelmén kívül előhozott még azon tekintet is hogy „az emberi természet megkívánja a' jó levegőt, a' szellemi élet tespedez és ellustul a' rossz lég befolyásai közt, — jó levegő a' madárnak is kell“ 'sa't. — Mások

kifejezni: 's midőn hivatkozva mindazokra, miket e tárgyban 1836. böjtöl 17kén; 1839. jun. 20kán, oct. 30kán és nov. 27kén tartatott üléseikből kelt üzeneteikben bővebben előterjesztettek, továbbá is ugyan meggyőződve, hogy az országgy. szabad ujságok iránti intézkedést a' törvényhozásnak a' sajtószabadság fölötti általános rendelkezéseig felfüggeszteni azért nem kell és nem lehet, mert a' sajtószabadság már fenállótörvényink szerint is a' nemzet kétségtelen jogai közé tartozik; 's a' közérdek mindenek felett kívánja, hogy a' nemzet a' törvényhozó test tanácskozásáról addig is, míg a' sajtószabadság feletti általános rendelkezés megtörténendik, folyvást és tökéletesen értesítették. Mindezeknél fogva ujabban is tiszteletesen kérik ő cs. k. Főhűségét, a' m. Főrköt pedig bizodalmasan felszólítják, hogy az ide % csatolt törv. javaslatához megegyező-sökkel hozzájárulni mőltóztassanak.

Fig.

Törvényjavaslat az országgyűlési tudósításokkal foglaltatos hírlapok iránt. 1. §. Országgyűlési tudósításokat országgyűlési helyen nyomtatás utján, akármely nyelven, minden megelőző vizsgálat nélkül, mindennek, ki ebbeli szándékát az országgyűlési testnek bejelenti 's 5000 ftra terjedő akár kész pénzbeli akár annyitérő vagyonbeli biztosságot mutatand, vagy maga helyébe e' summára nézve biztos kezeset állít, önfelelőssége mellett kiadni szabad olly módon mindazáltal, hogy a' szerkesztő, nyomtató és kezeskedés esetében a' kezes nevei minden egyes hírlapon följegyeztesse. 2. §. Illyes országgyűlési hírlapokban a' szerkesztőtől eredő rágalmazás, becselenségek, erkölctelen előadások, a' közösend-háborgatásra a' kormánynak vagy hazai törvényes intézetnek vagy egyes személyeknek szántsándékos hazug tudósítás által gyűlöletesekké tétele, a' sértett félnek magányos keresetén felül, a' mennyire közhivatalu személy, vagy a' közálladalom érdeke volna megbántva, a' magyar sz. korona ügyvéde fölperessége mellett az alább megjegyzett büntetésnek tárgyai lesznek. 3. §. A' büntetés a' perbeli és végrehajtási költségeken felül az elkövetett általhágás vagy bűn mivoltához képest, 1000 ftig, sőt súlyosabb beszámítás esetében ezenfelül még egy évi fogságig terjedhet, azon esetben pedig, ha a' szerkesztő az érdeklött legnagyobb büntetésben történt elmarasztalás után azon bünt ismételné, a' fen kiszabott büntetés kétszeresíthető, a' marasztaló ítélet azonban a' marasztalt fél költségén mindig közönséges lesz tendő. 4. §. Ha a' per magányos személyséértés következtében indított, a' pénzbeli elmarasztalás a' sértett félnek, ellenkező esetben pedig az ország pénztára részére ítéltendő. 5. §. Ezen bíraskodásra az országosan összegyűlt KK. és pedig az illető táblák tagjainak vok-sai többsége által 25 tag, részt nem vehetvén a' büntető bíraskodásban az egyházi rend, a' világi főrendek közül 4, a' megyék követjei közül 16., a' városok követjei közül 4, a' kiváltságos kerületek képviselőiből egyet fognak kijelelni, kik a' bírói törvényes hitet letenni köteleztetnek. 6. §. Minda' felperesnek mind az alperesnek szabad leszen ezen 25 személyből álló bíróság akármely 5 tagjai ellen, a' nélkül hogy annak okát előadnitartozzék, a' megjelenés alkalmával kifogást tenni, kik is ezen esetre a' bíraskodásban részt nem fognak vehetni. 7. §. Az elnököt az ítéletben eljáró bírák maguk közül fogják kijelelni; az ítéletozásra legalább 9 tag jelenlété szükséges, az elmarasztalásra pedig meg kívánatik, hogy az elmarasztalásra voksolók száma az ellenvéleményüket egygyel legalább felülhaladja. 8. §. A' perbeidőzés harmadnapj személyes megjelenésre irányozandó, a' bíróságnak pedig kötelességében fog állni, a' pert a' megjelenéstől számítandó hónap lefolyta a' att végső ítélet által, melly minden esetre okokkal támogatva legyen, befejezni. — 9. §. Az illyetén perben az előadás, a' megvizsgálás, oklevelek és tanuk hitelesítése 's minden egyéb munkálkodás teljes nyilvánosságal lesznek vezetendők, az ítéletek iránti szavazás pedig egyedül a' bírák jelenlétében zárt ajtók között fog történni. 10. §. Semminemű törvényes orvoslatoknak, ideértvén a' feljebbvitelt és ellenállást, sem a' per folyamata sem végrehajtása alkalmával hely nem fog adatni; a' végrehajtás a' helybeli illető törvényhatóság által halasztás nélkül eszközözendő lesz. 11. §. Ezen rendeletek valamint az országgyűlési hírlapok szerkesztőire 's illetőleg nyomtatóira, ugy kezeskedési summákra nézve azok kezesre is terjednek.

2dik üzenete a' KK. és RRnek az ország előleges sérelmei és kívánati felterjesztések és a' k. kir. előadások tárgyában, a' mgos főRRhez. A' KK. és RRnek azon észrevételek folytában, melyeket az ország előleges sérelmei és kívánati felterjeszté-

sök és a' kir. kegy. előadások tárgyában készített felirási javaslat iránt a' mgos főRR. válaszüzenetekben közölték, következőleg nyilatkoznak: jelesen

A' felirási javaslat 5dik pontjára a' KK. és RR. a' mgos főRR. által javasolt szónak kitétele szükségét a' felirásban, mellyben a' kijelölt törvényre csak általános hivatkozás történik, már azért sem látják, mert ugy vannak meggyőződve, hogy mind azon sérelmet, mellyeknek fölterjesztése iránt a' két tábla akaratja egyesül, a' m. főRR. is valódiaknak 's ollyanoknak tartják, mellyeknek minden országgyűléseni mulasztatlan orvosoltatását az 1790diki 13dik t. cz. elrendeli, ennek bővebb fejtegetésébe mindazáltal nem bocsátkozva, az ohajtott egyesülés tekintetéből a' m. főRR. által javasolt könnyen föltre magyarázható 's igazságos szó helyett 's igaz' szónak, a' minden sérelmeit' szavak közé iktatását nem ellenzik; melly szóval az utolsó két országgyűlés alatt, iraitakban már több ízben éltek. Mi illeti a' mgos főRRnek a' belső felszólításukat, hogy a' felirásban a' k. kegy. előadásoknak 5dik pontja is, mint majdan tárgyalandó említessék meg, elég példákat hozhatnának felugyan a' KK. és RR. hogy több orsz. gy. vala, mellyek alatt a' kir. k. előadásoknak nem minden pontjai vétettek tárgyalás alá; ezeket azonban ez uttal mellőzve, egyedül azt jegyzik meg: hogy midőn a' k. kegy. előadások több pontjainak majdani tárgyalás alá vételükre felirási javaslatukban általános kifejezésekkel summás említést tettek, azok 5dik pontjára nézve, azért nem tehetnek a' felirásban említést, mert követelést foglalván magában ezen pont, a' KK. és RR. képviselői állásuknál fogást, e' részben küldöik utasítását elvárni kötelesek, 's e' miatt állásuk a' mgos főRR. állásától lényegesen különbözvén, 's a' mind a' két tábla nevében fölterjesztendő felirásban, a' tárgynak tárgyalása mikor? 's mi kapcsolatban fölvéte' e iránt általuk bevárando utasítások kénytelenségét meg nem említhetvén: egyebiránt azonban biztositván ő cs. 's k. főhűgét és a' m. főRRet, a' felől, hogy ha küldöik utasítását veendik, nem fogják annak idejében ezen pontnak is fölvetélt elmulasztani; semmit sem kételkedvén, hogy, ebbeli őszinte nyilatkozásukon a' mgos főRR. is megnyugodva, feljebb érdeklött kívánatuktól elállandanak. A' mgos főRRnek az ország előleges sérelmei 's kívánati 9ik pontjára tett észrevételük iránt, a' KK. és RR. akkép nyilatkoznak, hogy a' birtoklás cím jefelelti minden vitakozást, ez uttal mellőzve, a' mgos főRRdek által javasolt szerkezeti módosítást nem ellenzik.

Budapesti napló. E' napokban ment véghez az ugynevezett v á c z i v á s á r P e s t e n, mellyet inkább gyapjuvásárnak kellene nevezni. Schweizből, Franciaországból 's Németalföldről számos vevő érkezett, kik leginkább egynyirettü gyapjut kerestek, mellyből nagy mennyiség kelt el, még pedig a' medárdi sokadalomhoz képest jobbadán valamennyire emelkedett áron. A' kényirettü gyapju alig talált vevőre. Ugy látszik, hogy a' nem igen kedvező eredményü berlini gyapjuvásár híre hűté meg kissé a' vásárlók kedvét. Azonban, rövid idő múlva mégis szökkenését reménylhetni a' gyapjuárnak, minthogy az idei nyírés általánosan 10 — 20 pttel csekélyebb a' tavalyihoz képest. Zigaragyapju csökkent ár mellett sem igen kelt. — F. hó 3án ismét baleset érte hajóhidunkat; reggeli 7 óra tájban ugyanis terhelt hajó útközvén belé. a' hid egy része szétromboltatott, a' hajó pedig elsüllyedt, 's a' közlekedés egész délutánig csolnakokon történt, még pedig elég kényelmetlenül, mert az első csolnak csak 8 órakor jelent meg, 's akkorra annyi nép tódult már össze, hogy alig lehete életveszély nélkül csolnakhoz jutni. — A' műkiállítás a' német táncsteremben már megnyitott. Hazai művésztől eddig 67 kép van kiállítva, e' művészek nevei: Kiss Bálint, Tikos, Tahy Károlyné, Barabás 'sat. — Néhány nap előtt egy elmeöltötetett tisztviselő Dunába ölte magát. — Dessenwffy Auról hátrahagyott irományai rövid idő múlva meg fognak jeleni. — E' napokban jelent meg a' Frankenburg által szerkesztett „Magyar életképek“ 6ik füzeté, illy tartalommal: „Két hölgy“ Frankenburgtól, „Máté gyilkos“ Tárkányitól, „A' nővérek“ Vass Andortól, „Az első Király“ Remellaytól, „Kis örökös“ Lukács Lajostól, „Kettős halál“ Lakner Sándortól. E' füzethez, melly az első kötetet befejezi, 7 külön csinos czimlap van csatolva. A' 2ik kötet első füzeté már sajtó alatt van, 's többi közt igen érdekes beszélyt hozand Jósikántól „A' falusi lelkész“ czim alatt. — Az „Emlény“, szinte Frankenburg szerkesztése alatt, már sajtó alatt van. — Hazai írónkat figyelmeztetjük, hogy Kisfaludy Károly munkáinak 4ik kiadása Bécsben nyomatik, 's hogy ott

minden ív (1500 példányban) kilencz pgő forinttal nyomatik olsoóbban, mint Budapesten, 's e' mellett olly ritka esinnal, minőt itteni nyomtatványinkon nem igen tapasztalhatunk. Valóban kívánatos, hogy Szilády Károly minéletoóbb föllállhassa nyomdáját Pesten, mert különben kénytelen leend sok Bécsben nyomatni. — Azon tanító urak, kik az iskolai szünnapok alatt Pestet talán meglátogatandják 's intézeteik az ásványtan tanítására megkívántató eszközökben szűkölködnének: Mihálka Antal urnál (Pesten seminariumutczai 306dik számu házban), tanszerűleg elrendezett, szép ásványgyűjteményeket, 's egyéb szükséges eszközöket találhatnak, miket igen jutalmas áron meg is szerezhhetnek. — Játékszíni krónika: nemzeti színpadunkon jun. 30án adaték „Fehérek“ dráma 5 felv.; jul. 1sőjén a' kovácsi tüzkárvallottak javára „Kastély az országuton“ és zenészetű egyveleg énekeltek, egyszersmind Konti és Frikk zenéje Vörösmarty szózatára, de a' szerzemények bizvást el is maradhattak volna; 2ikán „Lázár a' pásztor“ dráma 5 felv.; 3án „Bujdosó Amor“ vigj. 4 felv.; 4dikén bérszünettel „Bájital“ dalj. 2 felv.; Tadolini assz. Adina szerepében lépett föl, e' jeles művésznő hece sokkal ismértebb, hogyssem bő magasztalásra szorulna, elég legyen tehát róla csak annyit mondanunk, hogy virágfüzerekkel és számos kihivatással tiszt. meg; 5. Örüit és gyermeke' dráma 5 felv.; Lendvayné (örült) művészi játéka legnagyobb lelkesülésre ragadá a' közönséget; ha a' német színházban lépne föl illy művésznő, alkalmasint szűk lenne a' nagy színterem; de hiában, nekünk magyaroknak igen furcsa izlésünk van! 6ikán „Csalódások“ vigj. 4 felv. Kisfaludy Károlytól; 7ikén „Alvajáró“ dalj. 2 felv., Tadolini a' czimszerepében mint vendég. E' jeles művésznő, mint halljuk, minden föllépteért 450 pgő frttal díjaztatik. — A' „Tisztújítás“ című pályavígjáték Kolozsvárott, Nagyenyeden, Debreczenben, Nagyváradon, Egerben 'sat. többször adatott már, 's legközelebb Pószonyban is színpadra jutott, és néhány nap alatt többször ismételtetett; pesti színpadunkra azonban mind eddig sem juthatott. Igen sajátzerű akadályok lehetnek azok, mellyek a' két magyar hazában csupán kizárólag Pesten érvényesek. —

(Meghívás a' magyar orvosok 's természetvizsgálóknak ez évi augusztus 3án Temesvárott tartandó 4dik nagygyűlésökre.) Magyarhon orvosai 's természetvizsgálói 4dik nagygyűléseket ez évi aug 3án Temesvárott tartandják. E' gyűlés tisztviselői legszebb kötelességeket vélik teljesíteni, midőn nemcsak honunk 's Erdély orvosait 's természetbuvárit, 's mindazokat, kik a' természettudományok némelly ágait vagy hajlamuk, vagy hivatásuknál fogva művelik, hanem a' külföld minden orvosait 's természetvizsgálóit is, kik a' szellemi törekvések, főleg pedig a' természettan lassankinti haladása iránt igaz részvéttel viseltetnek, e' 4dik nagygyűlésre barátságosan 's legnagyobb szívésséggel meghívjuk. Meg kell ugyan vallanunk, hogy a' természet kelleminék barátja, ki hegyes vidékekben gyönyörködik leginkább, Temesvár közvetlen szomszédságában csak keveset találand, mi képes volna uti fáradalmit némileg pótolni; mert Buziás fürdőhelyünk kivéve, melly azonban, mint majd egyteleneget a' maga nemében, az orvos és természetbuvár figyelmét a' legnagyobb mértékben igényli, alig forduland elő valami, mi különös érdeklött, különös vonzerővel bírna. Tekintve mindazáltal az illyféle gyülekezetek valódi célját, u. m. az orvosok 's természetvizsgálók egymással megismerkedésüket, korszerű kérdések megállapítását, új eszmék felhozatását, tapasztalás vagy gondolkozásszűlte fontos eredmények közlését: annál nagyobb szellemi nyereséget várhatni, minél kevésbek a' szórakozási alkalmak, mikkel a' gyűlés helye kínálkozhatik; 's így épen ez okból Temesvárott tudományos tekintetben többet reménylhetni, mint olly városban, mellynek környéke természetű bájak 's élvezetekben sokkal dúsabb volna. Ki ezenkívül tanúja azon buzgalom 's lelkesedésnek, mellyel szab. kir. Temesvár városa a' falai közt összpontosuló orvosi 's természetvizsgálói gyülekezet eszméjét felfogá, azon részvétnek, mellyet a' bántási polgári 's katonai hatóságok iránta tanusítanak, azon munkásságnak, mit az előkészületekre nézve kifejtének: az méltán a' temesi bántásban 's az itteni főhadikormány alá tartozó határszéleken előforduló természeti testek 's műipari tárgyak gyűjteményére nézve is csak a' legkedvezőbb eredményekre számíthat. Mind a' mellett tehát, hogy Temesvár legközelebb környéke szegény nevezetes természeti ritkaságokban, még is számos látogatóra tehetünk szert, márcsak azon oknál fogva is, minthogy az utolsó időkben a' Temesvár 's Pest közti

közlekedés olyannyira megkönnyítették, 's nemcsak az ide gyülekező orvosok 's természetbuvárok számára kiszolgáltatók előfogatok iránt megtették a szükséges intézkedések, hanem a nem rég életbe jött gyorskocsizás által Pestről vagy Szegednek, vagy Aradnak, már mindennap elindulhatni Temesvárra, mely körülmény még kedvezőbbé leszen az által, hogy részint a' gőzhajózás, részint a' már egyebütt is fenálló gyorskocsizási intézetek segédelmivel, mindenkor könnyen érhetni Pestre honunk távolabb eső vidékeiből is; azonfelül ezen szab. kir. városnak mindennemű lakóji, jól tudván, hogy annyi kedves látogató számára a' nyilvános szállások nem elegendők, saját magányszállásai nagy részét gyűlés idejére a' megjelenendő orvosok 's természetvizsgálóknak legnagyobb szívességgel átengedék, hogy a' tisztelt vendégek ingyenszállásokkal elegendőleg láttassanak el. Ezeket előrebocsátva, még azt véljük megemlítenünk, mikép, valamint az előbbieket, úgy a' magyar orvosok 's természetvizsgálók e' 4dik gyűlése is öt szakra oszlandik, 's így a' közületek kivül szakülesek is lesznek tartandók. E' szakok következők: a) az orvos-sebészi; b) a' természettani, földrajzi 's csillagászati; c) az ásványtani, földismeit, vegy-'s gyógyszer-tani; d) az állat-, élet-'s növény-tani; e) a' barmászati 's gazdasági szakok. Midőn tehát barátságos meghívásunkat ismételnők, felszólítjuk a' természettudományok mindazon tisztelőit, kik e' 4dik nagygyűlést jelenlétükkel díszesíteni kívánják, miszerint ez iránti szándékukat, kijelentve egyszersmind a' szakot, mellyhez járulni ohajtának, a' magyar orvosok 's természetvizsgálók e' 4dik nagygyűlésének titoknokságával legelőbb jul. 24ig „bérmentes levelekben“ tudatni méltóztatnának, hogy így az e' végre kirendelt állandó választmány az összegyülekezendő tagok ingyenszállásairól már jó eleve rendelkezessék; azon orvosok 's természetvizsgálók pedig, kik vagy szó- vagy írásbeli értekezéseket tartani kívánnak, ezt hasonlólag a' titoknokságnak bejelentésivel közzéadják, minthogy a' program szerkesztése 's együttlétünk ideje nagy részt ezen értekezések számától feltételeztetik. A' tagok beiratása aug. 5., 6., 's 7re van határozva, az első közülés pedig ugyan e' hó 8án fog tartatni. Temesvárott júniusban dr. Wachtel Dávid, a' magyar orvosok 's természetvizsgálók 4dik nagygyűlésének egyik titoknokja.

Nemzeti színház. A' nemzeti színház igazgatósága által ez évre kijelölt, egy a' magyar népeletről meritendő legjobb látványosság színműre kitett 50 arany, 's a' meghatározott jövedelmi részjutalomra, a' kitűzött július 15ő napi határidőre, következő 13 pályaszinmű érkezett be: u. m. 1) Az önkényes Magyarországnak színmű 3 felv. Jelige: olykor csendes magányból nagy eszmék fakadnak. Erény, vítétség! légy e' honnak erős támasza. 2) Ujjonczállítás' népeletrajz 4 felv. Jelige: Maga kárán tanul a' magyar. 3) Kuruzsolók' vigj. 3 felvonásb. Jelige: Ugy fussatok, hogy a' czélt elérhessétek! 4) Szökött katoná' színmű 3 felv. Jelige: Már minálunk verbuválnak kötéllel. 5) Az exjuratus, és czinkotai irnok' bohózat 3 felvon. Jelige: A' cassakulcs kerüljön másnak is, hadd ürüljön. 6) A' Pöstyényiek' életkép 3 felv. Jelige: Köszönöm e' solemnis megtiszteltetést. 7) Pest éjjel' életkép 3 felvon. Jelige: Az arany csak chimæra. 8) Váltógyakorlat' népszínmű 3 felv. Jelige: A' mit kérdeztek arra feleltem. 9) Vándor Endre, boh. 3 szak. 10) Számítások süker nélkül' vigját. 3 felvon. Jelige: Isten áldd meg a' magyart. 11) Kálmán mester, drama 4 flv. Jelige: Üdvöm a' haza boldogsága. 12) A' kalandor' népszínmű 3 szak. Jelige: Köznap élet nem szül nagyszerűt, legméltóbban jellemzi a' tömeg cselekvőségét az erénynek bün elleni harca. 13) Színészek Mátészalkán' vigj. 3 felv. Jelige: Peste soit la sinceritè! Mellyek közül a' 9dik szám alatti jeligés és kísérő-level nélkül — a' 11dik szám alatti pedig a' szerző neve aláírásával ellátott levéllel érkezvén, 's ennélfogva a' megállapított szabályok szerint nem pályázhatván, szerzőik által alulírtól visszavehetők. A' többitől — mellyek a' mai napon tartott bíráló-választmányi ülésben a' tagoknak olvasásra átadattak, jeligés leveleik pedig az elnök, 's több jelen volt tag pecsétjével lezárt borítékban, a' nemzeti színházi levéltárba letétettek — a' bírálat eredménye maga idejében közzétetni fog. — Pest jul. 3kán 1844. —

Fáncsy Lajos m. k.
választmányi jegyző.

Legközelebbi naplónk egyik részére csatolatul é vagy igazolásul, itélje meg az olvasó? e következő cikket vették:

A' Jelenkor utolsó előtti száma budapesti naplójában épületes leczkét ad a' budai deszkabódé tulajdonosának egy vizzé vált reunio miatt, mellyet a' szerencsétlen haszonbérlo mult esütörtökre hirdetett. De nem mindjárt delután, mint hirdette vala, hanem csak este felé kezdetett meg. E' napló olvasása sajnos részvétet gerjeszte bennem 's mindazokban, kik a' deszkabódé tulajdonosának a' budapesti közönség iránt minden alkalommal nagyszerű áldozatokkal kitüntetett figyelmét 's fáradhatlan buzgóságát teljes megismerésre méltatjuk; mert a' deszkabódé halálösítéletét — tulajdonosának tönkrejuttatását, 's eddig birt hitele lealacsonyítását keserű könyek közt siratuk benne elannyira, hogy őszinte részvét okozta fájdalomkat — csak az idézett épületes leczke végén mintegy engesztelőde adott jó tanács enyhíté némileg. Köszönet azért a' egyes büntetőnek — 's hi jó tanácsát ohajtva várt siker koszoruzza, a' tulajdonostól is tett leges köszönet *) — Vannak azonban olyanok, kik az illyes leczkének nem igen hisznek és mások, kik az illy tanácsadóknak, Ginevra' királyné szavaival fizetnek, ha jó tanácsra nincs szükségünk — mástól nemcsak töled kérünk de még akkor sem, midőn a' közönség nevében lépnek fel 's ezek épen azon közönség tagjai, mellyek amegy per pausch igen kényelmesen használtatnak; no de ez már annyira divatban van az ujdonságok és naplók irójinál, hogy végre magok is tökéletesen elhiszik — hogy mit ök irnak az valósággal a' közönség gondolkodás módja, 's kár is volna máskép gondolkodni a' közönségnek. hiszen ök, már helyette gondolkodtak, 's így történi néha, hogy az csak a' lapokból tudja meg: erről v. amarról hogyan gondolkodott. Így vagyunk most is a' jelen leczkézzel, mi csak most tudjuk meg hogy mult esütörtökön a' Horvátkertben Morelly zenéje hallgatására számosan összeseregelve jelentünk meg hogy a' bódé tulajdonosa, kertnek bérloje és színház igazgatója Morellyt nem játszátá; most láttuk csak által, mily hasznosak az ujdonságok és naplók, ezek nélkül mi egygyűségünkben azt hittük volna, hogy esütörtökön reggeltől fogva estig, hideg, több ízben záporral vegyített szél fútt: hogy Morelly hirdetett zenéjére gondolkodván — midőn ebbeli élvezetünk illy körülmények közt igen valószínű megfosztatásától félénk — épen akkor delutáni 3 és 4 ora közt midőn az úgy nevezett reuniónak kezdetni kelle — egy legújabb tudósítások szerint a' környékben is tetemes károkat okozott sűrű esővel vegyült szélsódor, számtalan kapláp és esernyővel — már is gyenge reményünket végképen elfuvá. Ezt hívók mondóm mi, 's ennek folytában egy küldöttünkől — ki a' zordon idő dacára is ennek jobbra változása reményében — öt óra tájban a' deszkabódéba indult, hol ellenkező esetben is biztos fedél alatt tudá magát — úgy tudósítatánk: hogy öt óra előtt — a' most nálunk már több hétig tartó apr. idő csakugyan egy két napsugár bocsáta vízenyős felhőji közül — a' kertben már talán reggel óta tengő néhány szinte vízenyős gypsz pantalonu ujdonság és napló irójára — kik alig érezvén a' jöltevo melege által kiszárvta vasárnapi díszöket — hogy az idő mostohasága által elromlott vasárnapokat megboszulják, az ártatlan 's ez által legjobban károsult bérloit elég szerénytelennül — persze az egész közönség nevében melly szám szerint már mindössze, ide értvén a' deszkabódéban játszó színészeket, 's az ez előtt álló városi katonai öröket is mintegy száz főből állhatott — épen akkor akarék kényszeríteni a' zene elkezdésére, midőn már a' kertben eddig összesereglett roppant néptömeg a' deszkabódéba indulva — ennek első zártszék-sorát, majd egészen betölté 's hogy ekkor a' bérlo egész szerénységgel kinyilatkozatá — mikép a' 3 órára hirdetett zenét az idő mostohasága akadályozá, 's hogy a' kertet látogatóktól most is csak az idő jobbra fordulása és a' zenének szini-előadás után netalán lehető megkezdése reményében szedi a' díjt — tetszésében állván kinékkinek ennek nem létesülése esetében pénzét visszavenni — mellyet szinte a' megtamadó urnak is ajánla, hogy végre 4/4 kor a' kibukkant pár napsugárnál tüstint Morellyt nem varázsolá elő és a' jelenlevő számos vendégnek kik közül a' naplóbéli ujdonságiró kétségkívül legnyomatékosabb vala — egyet mindjárt nem huzatott: — azt adá teljes készséggel okul: hogy a' Morellyvel játszó zenekar — már színházi előadásra legott gyűlösse — de milderre nem hajtván az eső áztatta buzgó és zene vesztette író — megveti nagylelküleg — az őt, jogszerűen illető és törvény útján is követelhető tizesét és a' roppant néptömeg közt csak egy minden tolakodás 's legkisebb akadály nélkül távozott rettentő nyugtalanságot és illetődést hagyván maga után — melly főleg a' szegény bérloéknak később ére el tetőpontját, midőn t. i. valaki fülebe sugá: hogy az ki őt kérdőre voná író, és pedig napló- vagy ujdonságiró volt, 's azóta ideglázokozta sorvasztó kínok közt eltökle jövőre bár zuhatagként hulljon a' zápor, bár orkán szedje a' háztetőket, bár hó és fagy lepje kertjének viritó zöldjét — ő az említett író és jelen volt közönség számára — mert ez pénzével tartja, zenézteti Morellyt — ha éhen hal is mellette. Édes örömmel és a' benső nemes öntudatot jutalmazó elégedéssel tekintet tehát az említett író leczkéjének ezen újbbi diadalára, 's méltán sorolhatja a' hoz mellyet kevéssel ezelőtt üdvteljes hatása 's munkás élete — mint ez

*) A' kérdésben forgo hirt Frankenburg ur után közlőte a' napló irója. —

az idézett cikk kezdetén maga tudatja a' közönséggel, a' disznófnél vitt ki, — jó mégis az a' nyilvánosság; a' közönség ezekről eddig mit sem tudott volna. — A' deszkabódé tulajdonosa pedig, legyen meggyőződve, hogy valamint deszkabódéja kényelmes kertje 's az ezekbeni élvezetek rendezésiben eddig nagy feradság és áldozatok által kitüntetett figyelme a' köz. iránt, ez által egy részről teljesen méltányoltatik ugy más részről néhány vasárnapi lovag szerénytelen kívánata szülte ingárlések 's írka-firkák által, részvétében 's megismerésében, mellyel iránta viseltetik, meghülni nem fog.

Eperjesről. Junius 27kén tartotta, mind két nembeli nagy számu nézők jelenlétében, első mutatványát a' helybeli gymnastika, mellyet néhány (eddig 41) részvényes buzgósága alapított 's kivált Krieger Károly nyugalmazott ő r n a g y, mint egyszersmind igazgató szorgossága életbe léptetett. A' tér, építési 's időjárás okokból, csak majus elején nyitathaték meg; két hónap alatt még is bámulandó ügyességre tön szert számom isju, mert öröm és multság volt a' foglalkozás. A' haszon pedig testi 's lelki egészségre nézve már is szembeszőkő 's a' részvét növekvésével bizonyosan kitünő leend. Ez idén a' helybeli evang. collegiumban ta nulók közül 121 vett részt a' gyakorlatokban, a' kath. gymnasiumból pedig 26. Az intézet jövedelme 506, költsége pedig 560 pengő forint vala. *) Egyszersmind 24 tanuló lovaglásban kapott oktatást; téli hónapokban pedig 19 a' vivásban. Ezen hármast intézetben W a g n e r Julián a' tanító, a' pesti hasonnemű iskolák növendéke.

Ungvár jun. 10kén 1842. Majus 29kén 's több napon folyó tartott közgyűlésünkön, minekutána a' bevett szokás szerint hideg vérrel átültük volna az időt, melly alatt a' tisztv. hátramaradt jelentéseinknek jegyzéke elhangoztatott, olvastattak a' követeinknek jelentéseikhez mellékelt k. k. előadások, 's minthogy azok épen a' nemz. leghöbbs kívánságai közül szemelvék, 's világos tanúságai annak hogy kormányunk az olly sok részben hátramaradt honunk boldogságának minél sikerdusabb eszközlése tekintetéből erőteljes kezeiben kívánjelöltünk lobogtatni a' haladás zászlóját, fölvasásukat sokszoros éljent követte: azonban a' még mindig háttérben tartogatott tartalék seregek, 's némelly uraknak, kik teljesseggel nem bírák azokat az anyautasításal összeegyeztetni — tetszett azokat az utasításokat tervező választmányhoz utasítatni. Ezek után az országgyűlési testület kiegészítésének kérdése került szőnyegre, 's huzamosb vitatás után elhatározatott hogy követink annak kiegészítését teljes erejűkből szorgalmazzák. Majd a' törvényhatósági levelek jöttek tanácskozással; — 's azok közül 1) Turóc znak Jeremiádjá, mellyben fájdalmasan panasolja, hogy az alkotványunkat nyolcz századig föntartotta ősiséget némelly tulzók megdönteni kívánják 's annak további védelmére n o g a t bennünket, mitűn, mint köztudomásra van, némelly követségre vágyóknak nálunk is, — hol eddig ellenkező utasítványok adattak, — sikerült hasonló határozatot kidorongoltatni. 2) Beregnek, Tolnának és Liptónak az északi óriás törekvéseit gyönyörű tollal rajzoló 's az alduai tudományoknak — mint szent koronánk kihullott gyöngyeinek — visszaszerzésük eszközlésére felszólító leveleik — e' tárgyban már mind feliratunk mind utasításunk levén — tudomásul vétettek. 3) Pesté, mellyben a' fenytő törvénykezés körében tett ideiglenes határozatának foganatba vétele megakadályoztatását sérelemkép kíváná pártoltatni — mitűn a' jelen országgyűlésnek egyik kitünő feladatává lett a' büntetőtörvénykezés elrendezése, 's mi a' sérelmeket rákásra gyűjtögetni nem akarjuk, pártolást nem nyert. 4) Nyitráé, mellyben a' moszka udvar zsarnokoskodása előterjesztvén, a' szerencsétlen lengyel nemzetnek, mint északi europa's a' nyugvó kereszténység védfalának alkotványos állásába visszahelyeztetésének eszközlésére hivatunk fölrokon érzelmekre talált, 's mi a' kívánt visszaállítást mind felirati mind országgyűlési uton szorgalmazandjuk. 5) Szabolcsnak levelei, mellyeknek egyike javasolta, másika ellenzette a' Drevenyák féle ásványgyűjtemény megszerzését csudálkozó tudomásul vették; azonban mivel mint tudatik fizetni mi sem szeretünk pártolásunkat csak az utóbbi érdemlette. 6)

*) Szívünkől ohajtának, hogy Eperjes példájára testgyakorló intézetek mennél sűrűbben keletkezzenek minden rendű iskoláink mellett, és az ifjuság azokat szorgalmas kedvvel, magyar vérhez illőleg látogassa. Egyszersmind igen örvendünk, hogy a' vallás-felekezeti színe nem vitétt át a' vivás homokára. A' szerk.

Veszprém
kóknál f
országgy
melly ur
még is l
lálnák ö
mányok
anyaulta
pártolju
gyazó
igen fog
kődni e
kelyezt
Fiumén
falásra
rosok b
zatok
— Egy
sabb a
látása
közgy
vottak
közgy
kalom
ispán
lemon
ger In
Jává
Zaffir
lót; o
helyé
nak,
lyette
kinev
rom e
fonal
fog ir
vény
fokon
ezen
téstő
gye
szag
de n
gett
elvá
re n
nem
ügy
be ü
orv
erő
nak
dek
letí
ják
me
tet
tőb
me
ség
let
ke
Bo
re
kő
m
ki
na
b
sz
a
h
ju
n
F
i
k
e

Veszprémnek conservatorium iránti levelét hasonló oknál fogva szinte nem pártoljuk; de igen azt, mely az országgyűlési rend és csendfentartását sürgeti. — Nemely urak különösen szereték emlegetni a' csendet 's még is legtöbb zavart okoznak; bár az illyenek megtalálnák örök csendüket! 7) Pestnek az országos választmányok által használt szállások bérét követelő levelét az anyautasítás szellemében azaz, hogy az adózók fizessék, pártoljuk. 8) Temesnek az absentisták adóztatását tárgyazó levele, noha voltak, a' kik bár ezen teher alá nem igen fognak vonathatni, még is mivel adózás, ellene erőködni el nem mulaták, 's 9) Pécsnek, Eszéknek becikkelyeztetésök, Kővárnak visszacsatoltatása úgy 10) Fiuménak kikötő felállítására ügyében kelt levelek pártolásra találtak. 11) Debreczennek 's Győrnek a' kir. városok belrendezését sürgető, 12) Lőcsének a' szavazatok aránya iránti levelek választmányhoz úttalattak. — Egyébiránt határozattá lett hogy az utasítványok gyorsabb adhatása tekintetéből megyénk első alispánja belátása szerint rendkívüli gyűléseket hívasson össze 's e' közgyűlésünk közérdekű határozatai leginkább ezek voltak. §§.

Szepesmegye. Jun. 19kén kezdé el rendkívüli közgyűlését az első alispán elnöksége alatt, mely alkalommal köv. érdekeseb tárgyak fordultak elő: 1) főispán ő mélt. a'tárai járásnak Matyasovszky Boldizsár lemondása által megürült főszolgabíróságára Goldberger Imrét, ennek helyére ugyanazon járás alszolgabírójává Sponer Antal Györgyöt, a'tárai járás főesküttjé Zalfry Istvánt, löcsei járásbeli főeskütté Szontagh Lászlót; országgyűlés alatt ideiglenes főesküttékké, azok helyére, kik mint irnokok az országgyűlésen foglalkodnak, Hrabéczy Józsefet, és Gundellinger Károlyt helyettesíté, Stossiczkit végre a' lublai kerület sebészévé kinevezé. 2) Olvastatott az országgyűlési követek három első tudósítása (az utolsó jun. 15kéről) melynek fonálán a' k.k. előadásokért ő felségéhez köszönő felírás fog intézteni. A' magyar nyelvet e' megye nemcsak törvényhozási 's közigazgatási, hanem törvénykezési és fokokinti oktatási nyelvnek is kívánja elismertetni, de ezen határon túl az ország más ajkulkosait minden erőttől megmentetni. A' vallási sérelmekre nevezé a' megye előbbi utasításához ragaszkodik, azaz, a' mult országgyűlésből felterjesztett törvényjavaslatot pártolja, de nem azon pontokat, melyek amon túl most ujra sürgettetnek; itt a' reversalisokra és az egymástól bíróilag elválasztott házastársaknak más házasságra léphetesire nevezé néhány szó emelkedett ugyan, de viszhangra nem talált. A' placetum-megadás kir. joghoz tartozik, úgy mindazáltal, hogy ha az egy az ország törvényeibe ütköző bullára adatnék ki, annak, mint sérelemnek orvosoltatását az országgyűlés sürgethesse. 3) A' nyers erő megzaboláztatása körüli, eleinte igen érdekes vitának, azon kissé váratlan következményelön, hogy a' R-dek nem annyira a' mult utasításban elfogadott képviselői rendszertől, mint inkább szigorú büntetésektől várják az orvoslást, melyeknek még a' főispánokat is, a' mennyiben ok okoznak a' zavarokat, alá kívánják vetetni, egyébiránt a' követeknek meghagyván, hogy a' többi megyének az országgyűlésen kifejtendő nézeteit e' megyével közöljék, és ha a' képviselői rendszer többség által nem pártoltnak, a' felebb említett fékező rendszer mellett nyilatkozzanak. 4) A' járások, és kerületek új felosztására megbízott választmány javaslata kevés módosítással helyben hagyatott. 5) Matyasovszky Boldizsár országgyűlési követünk négy hétre haza kéredzván, kérélmé teljesítetett. 6) A' büntető törvénykönyv szerkesztésére megbízott országos választmány munkálata az országgyűlési utasítást készítő választmányhoz utasított, a' nélkül, hogy, mint némelyek kívánták, már most előre közgyűlésileg kimondatott volna: vajjon a' halálos és testi büntetések eltörlesztésében e' megye Rdei megegyeznek e' vagy sem? 7) Országgyűlésen pártoltni fognak: Kővár kérélmé, hogy a' képviselői jogtól ne fosztassék meg; Győr megyéé a' honfutasítások feltétteleiránt; és Honté a' főispáni esküre nevezé, kiterjesztőleg a' többi megyei tisztviselők esküjére is. 8) Az országgyűlési utasítást készítő választmányhoz utasítottak: Zemplény indítványa a' puszták megnépesítéséről, Győr megyéé a' nemzeti őrségről; Pécs és Eszék városokéi a' becikkelyeztetés iránt; Eszéknek egyébiránt meg fog iratni, hogy másszor magyarul írjon. 9) A' vasutakról e' megye már ez előtt rendelkezvén, Torontal és Pest megye, valamint Pécs városa ezek iránti indítványai csupán tudomásul vétettek; hasonlólag Beregmegye is Szervíának visszakapcsolatása ügyében. 10) Pestmegye panasza az iránt, hogy a' fenyítő törvénykezésben tett javítások életbe léptetésiben

katonai erő által gátoltatott, nem pártoltnak. 11) Pest városa követelése az országos választmányok tagjai részére fizetett szállásbér iránt, a' multa nézve helytelennek találtatott, jövőre nézve pedig azon módon mint Pozsony városé az országgyűlési szállásokra nézve pártoltni fog, de úgy hogy a' választmányi tagok, napdijaikból magok fizessék a' szállásbért. 12) A' nm. hótanács kérdést tevén aziránt: miként szoktak a' bányai kerületekben az oldalagos tanúváltások véghez vitetni, ezen tárgy teendő tudósítás végett a' bányai járás szolgabírájához utasított. Közli Fabriczy Sámuel.

Szerbia.

(A' fejedelemlélel-választás.) A' belgrádi szerb lap szerint a' tanács kajmakánokul vagy az ideiglenes kormány tagjainak Szimics Sztojánt, Garasanint és Stanisics Pált, miként majd minden lapban hirdette volt, hanem Stephanovics Istvánt (Tenka), Zdravkovics Miloslavot (Reszavacz) és Teodorovics Lázárt nevezte ki. Ezen kormány első tette egy felszólítás közrebocsátása, melyben Sándor hg lemondását a' népnek tudtul adá 's jun 27ére új választást hirdetett. Ennek következtében a' Topsisderben összegyűlt néphez minden megyéből 4, 's a' kibujdostak vagy száműzöttek közül is 4 követ rendeltetett. A' cs. k. kormány az Ujvidéken tanyázó szerbeknek szabadmenetelt engedé Zimonyba, 's közülök mintegy 60an Belgrádba mentek át; nem bocsáttattak pedig Szerbiába: az Obrenovicsok, Mihály volt miniszteri, mindnyájan, kik némi lázadásban részesültek, úgy az ausztriai alattvalók 's mindnyájan, kik nem Szerbiában születtek. 27én (ó szerint 15én) épen azon napon, mellyen 1389ben Szerbia a' rigómezei csatát a' török ellen 's vele függetlenségét elvesztette, Karagygyevics Sándor, Szerbia legnagyobb bajnokának méltó fia, több mint 2000 emberből állott nemzeti gyűlés által Szerbia fejedelmévé ujjolag megválasztatott. Az éjszakán át tartott eső után reggel a' nap teljes pompájával üdvözlé a' végzendő cselekvényt. Lieven b., Vascsenko consullal lovas küldöttség kíséretében már reg. 8órakor megjelent Topsisderben, hol őt, a' fejedelmi nyári lak előtt a' tanács és érsek fogadák, fél óra mulva ottan terme lóháton 's küldöttség kíséretében Hafz is. A' 17 megyebeli küldöttek hosszú félkört képeztek, mellynek elején főnökeik álltak. Nemsokára a' császári biztosok, tanácsnokok, érsek és püspökök a' nép elé jöttek, a' megyék főnökeit magokhoz híván; Hafz nagy köre lépett, 's elmondá a' népnek, hogy Sándor hg szabad választatása gyanus levén, ő önként új választás alá vetette magát, 's felszólítá a' nemzet képviselőit szívek szerinti szabad választásra. Lieven b. és Vascsenko hasonlólag szólta a' pártfogó hatalom részéről, kinyilatkoztatván, hogy Mihály a' választathatók közül ki van zárva. A' főnökök megyei küldötteikhez álltak 's a' cs. biztosok megyéknél járták be a' népet 's egyenként kérték a' szavazatokat, de minduntalan csak Karagygyevics Sándor nevét hallották. A' katonaság küldötteit hasonlólag kérdezték meg, de itt is csak a' népkedvelt nevet hallván, Lieven az új fejedelemlélel iránti hűségre intette őket Erre a' papsághoz, végre a' tanácshoz fordultak, 's a' fényes választás után a' jelen voltak mindnyájan Sándor hg szünni nem akaró eljenzésére fakadtak. Sándorért a' rakoviczai zárdába mentek. Fényes lovasság 's hullámzó népzön kíséretében harangzúgás 's álgudurogás közt lovagolt elő a' fejedelemlélel, 's a' tanácsától fogadtatva az egyház ajtajaig kísértetett, hol az érsektől rövid szép beszéddel fogadtatott. Mire a' szerencsés választásért hálás ima bocsáttatott a' mindenek urához. Ezután Sándor a' küldötteket 's felállított katonaságot üdvözlé, mire nyári lakában a' tombolás 's népzön hártartalan volt. Jun. 28án Lieven b. és Vascsenko Topsisderben üdvözlék a' fejedelmélel, mire Sándor nagy kísérettel Belgrádba lovagolt 's palotájában megszállott. Lieven délután Belgrádot elhagyta.

Spanyolország.

(Áttekintése a' harcziás állásnak. Cartagena és Tortosa a' zendüléshez csatlakoztak.) A' madridi őrség jun. 20kán hagyá el laktanyáit, 's ütközben egyesülni fog a' katonacsapatokkal, mellyek azon tartományokban állomásoznak A' ministerek a' királyné mellett maradtak Madridban, kivevén Noguera hadminiszter, ki Linage és Ferraz táborfőkkel együtt a' főkormányzót kísérik. Őrségül csak a' hgnó derék huszárezrede maradt a' városban, 's főlváltva szolgál a' nemzetőrséggel. Valenciában a' zendülők meghasonlottak már egymással, és ha e' város meghódol, úgy a' déli vidék többi városa is mulhatlanul vissza fog az engedelmességhez térni.

Jun. 19én még teljes csöndességben volt Saragossa, 's a' kormánypártiak biztosan vélik reményelhetni, hogy e' város nem fog a' zendületi mozgalmakban részt venni. Seoane táborfő jun. 17én már egyesült Zurbanoval Lerida mellett, hol 20 ezer piastert fizettetvén ki magának, utját Barcelona felé azonnal folytatá; 18kán fölszólítást bocsáta közre, mellyben jelenti, hogy nagyszámu hadsereggel sieté Catalonia belsejébe, helyreállítására a' rendnek, mit az intézvények 's kormányzat általános ellenségei botrányosan megháborítani merészlettek, kik még a' katonaság egy részét is elcsábíták, melly, vak engedelmességhez levén szokva, nem láthatta át, hogy bünös ösvényre vezéreltetik. Solsona, a' hegységben, hol a' zendülés kitörése előtt Zurbano sógora parancsnoklott, jun. 18kán ismét a' kormány részire pártolt. E' hir Barcelonában nagy levertséget szült, főleg, miután a' monjuichi parancsnok ünnepélyesen nyilvánítá, hogy a' várost, Zurbano parancsából, lödöztetni fogja, ha Espartero sergei ellen fegyveres erőt küldene a' barcelonai hatóság. A' junta tökéletesen méltánylá a' veszélyt, 's igen szenvedélyes nyilatkozást bocsáta közre, mellyben egész Cataloniát fegyverre szólítja a' kormány sergei ellen. Minden nőtlen vagy özvegy nemzetőr, 18 évtől 40ig halálos büntetés sulya alatt, rögtön fegyverkezve köteleztetik magát a' hatóságnál jelenteni. Cartagena és Tortosa szinte fölzendültek, 's fegyvereket küldöttek Barcelonába. Azonban e' városban is mutatkoznak immár a' visszahatas vészes jelei, mert a' krisztinói katonatisztek visszatérése bizalmatlankodást szült a' lakosság nagyobb része közt, 's Prim nyilvánosan kijelenteni kényszerült, hogy nem fogja őket szolgálatra alkalmazni, kivevén Cordova ezredet és Zaldivar kapitányt, kikkel e' harc diadalát és veszélyt megosztani szándékozik. A' nép nyilvánvá daczára is hinni kezdi már, hogy Prim maga is Krisztina özvegy királyné zsoldjában áll 's Espartero pártihvei derekasan használják már Barcelonában a' zendülők egymás közt meghasonlását és bizalmatlanságát: Prim, mint mondják, összesen mintegy 50 ezer embert vezérel Espartero ellen; mi azonban alkalmasint tulzás. Annyi bizonyos, hogy a' zendülők nagyobb része fegyvertelen, 's a' kormánypártiak tüzet nem fogja kiállani. —

(Táborozási hírek.) Sevillában a' zendítés nem sikerült. Krisztina királyné armányai. Az első álgylövések eldördültek már Espartero és a' zendülők sergei közt, 's lehet, hogy az előbbinél is véresb po gárharcra fognak jeladásul szolgálni. Mindenek előtt a' gazdagabb városokat szándék lödöztetni, mikép azt Reluss várossal már meg is kezdték. Hogy az illy közepkor: büzü bánásmód végkép elkeserítendi Catalonia lakosait, azt könnyen gondolhatni. Cordova, Manresa, Vich, Igualada és Tortosa lakosi fegyvert ragadtak már Espartero ellen. 'S Espartero mind e' mellett is annyira viszi mackasságát, hogy büntetés helyett előléptetéssel tünteté ki Zurbant. Cordova fölzendülése annál fontosb, mivel az ottani raktárakban 10 ezer puska, 40 álgyló és nagymennyiségű lőpor találtak, az ottani bányák pedig naponkint 12 ezer reall gyümölcsöznek. Teruel, Lugo 's több nagy város szinte a' zendülés mellett nyilatkozott. Madridban mindazáltal még tökéletes csönd uralkodik. Catalonia határain francia hadsereg őszpontosul, a' kikötőkben pedig több francia és angol hadihajó horgonyoz. Látszik ebből, hogy mind a' két kormány igen feltékenyen őrzi spanyolországi befolyását. — Sevillát ismét föl akarák zendíteni, de e' szándék harmadszor is csakugyan meghiusult. — Most már világhosszra jött, hogy ezen új polgárharcot Krisztina özvegy királyné idézte elő. Ő ugyanis 4 millió dollart ajánlott előleg e' célra, mihez alkalmasint Lajos Gölöp is fog még valamicskét adni. Prim egy milliót kapott rendelkezése alá, a' táborozás megkezdhetésire. Don Francisco de Paula infans egyik segéde is a' zendülők közt szerepel, 's így, ha Espartero győz, alkalmasint ismét távoznia kellend Spanyolországból az infansnak. A' madridi lapok határozottan a' zendülés ellen nyilatkoznak, 's a' Patriota lehető legszigorubb rendszabályokat ajánl, sőt még a' sajtószabadságot is fölfüggesztetni indítványozza. —

Anglia.

(Peel nyilatkozata Irland ügyében. Rebekka és lányai folyvást dulakodnak.) Az alsóházi ülésben jun. 23kán hivatkozás törtévnén Peel korábbi nyilatkozatára, mellyben állítólag élesen roszalá Graham n' melly szavait, a' miniszterelnök azonnal óvást tön e' vád ellen, mellyet csupán tévedésből vélt származhatni. Ezután Palmerston, mellékesen érintvén, hogy Irland súlyos

sérelmeinek nagyobb részét a tory kormányra kell tulajdonítani, felszólítja Peelt, hogy terjessze már valahára a ház elibe azon javítási tervet, mellyel Irlandot lecsöndesíteni készül a kormány. A nyilatkozat első részére nézve, Peel csak azt mondá, mikép maga O'Connell minden beszédében a toryk mellett a whigeket is derekasan vádolja, 's így a baj valódi okát nem hárihatni egyedül a mostani kormányra. Mi pedig a bajorvoslási tervet illeti, ő azt hiszi, hogy a bérvizony elégtelensége 's egyszersmind fonáksága az, melly az ingerültséget Irlandban olly magosra csigázta, mert csakugyan rendkívül sajnós az, hogy a földesurak kényök 's kedvök szerint üzhetik el haszondérlőiket, melly bajnak orvosoltatása alig fog sikerülhetni, ha magok a földbirtokok nem készek a méltányosságnak hódolni. — Rebekka és lányai nem ijedtek meg társaik egy részének elfogatásától, 's legujabban ismét két vámházat romboltak le. Egy közülök ez alkalommal a többitől elmaradván, két gentleman által elfogatott; de cimboráik csakhamar megszabadíták őket, 's a 2 gentlemant kegyetlenül megütlezték. E csapat vezéréből mindenféle regényes történetké keringnek a nép száján, mik közül legvalóbbszinü az, hogy Rebekka tehetős ember Walesben, 's alkalmasint békebírói hivalt visel. — Az időjárás annyira javult, hogy szük terméstől már többé nem igen tarthatni, minék következtében a gabonaszorások megszűntek vásárlani, 's így az általános drágaság valamennyire csökkent. — Albert hg új árvaházat szándékozik alapítani London közelében, 's közös méltánylást vitt ki magának azon buzgalma által, melly szerint a tudományos és jótékony intézeteket ország-szerre előmozdítani törekszik. — Bunsen, porosz főconsul, egyesülve számos vagyonos némettel, ápolóházat ügyefogyott Londonban alapítani, elszegényült beteges szegényült németek számára. Az alapítók reménylik, hogy a német tartományok hatályos adakozásokkal fogják e' jótékony célt előmozdítani. — A pályinkavám rendkívüli magossága következtében ország-szerre titkon kezdik már főzni ezen lassan de annál biztosabban

ölő mérget, 's igen meglepő azon különös körülmény, melly szerint leginkább a tisztviselők 's katonaság használja ezen olosóbb italt, sőt még az udvar szükségét is jobbadán ezzel fűdözik. — A belgák királya 's királynéja jun. 23án Londonba érkeztek. — Legközelebb parlagfölké használhatásnak könnyöbbitése jövend vitatási szönyegre az alsóházban, minő annyi létezik még Angliában, hogy sok ezer embernek fogmunkát és kenyeret nyujthatni. — Liverpool egyik gyárában gyszereket találtak, gyulékony anyagok közé rejtve; ebből tehát világos, hogy az utóbbigyárégek bünös tettből származtak. — Jun. 18kán Athloneban tartá repealgyűlést O'Connell, mellyen több száz kath. pap volt jelen. A repealadó még folyvást napról napra növekszik 's hetenkint közel 4 ezer font sterlingre megy. —

Franciaország.

(A király egészségi állapotja. Költségvetési adatok. A belga fölségek Parisba vártnak.) Időrül időre rendszeren megújul azon hir, hogy Lajos Fülöp veszélyesen gyöngélkedik, 's hatalmasan közelít halálához; ez azonban alaptalan, mert a király folyvást legjobb egészségre örvend, 's talán még unokája nagykorúságát is megérendi. — A követkamrai számadási választmány igen munkásan folytatja gazdálkodási rendszerét, indítványa szerint az alsóbb tisztviselők száma ismét csökkenteni fog. A követkamra költségei 1844b. 725 ezer frankra menednek, melly összegből 100 ezer frank az elnök és quaestorok közt osztatik el, 185 ezer pedig a hirlapi jelentésekre fordittatik. A legutóbbi választási vizsgálatok 22,667 frankba kerültek. — A belgák királya 's királynéja Parisba vártnak, hol Joinville hg 's fiatal hitvese elfogadtatását akarják ünnepélyesíteni. Azon időre Aumale hg is Parisba érkezendik Algirből. Sué, parisi titkok' czim alatt napfényre hozza a roppant főváros romlottságait, 's olly tényeket fűdöz fel, mellyek vért fagyasztók. Beszélik, mikép a kormány ehallgatásra szólítja őt már föl kéz alatt, de Sué azzal válaszolt, hogy a kormány titkait hozandja nyilvánosságra, ha a titkos bünök ostorozásában gátoltatik. —

Kalföldi elegyhir.

Lissabon. A kamrák javítani akarván a pénzügy rosz állapotát, a tisztviselők fizetéseit és nyugdíjakat 60 pettel csökkenteni határozzák. — Coburg hg. 's hgné tiszteletére rendkívül költséges ünnepélyeket ad az udvar. —

Madrid. Echaluze parancsnokot, ki a monjuichi erősséget nagy pénzüsszegért sem adta át a zendülőknek, Espartero tábornokká és Monjuich gróffá nevezte ki. —

Cordova. Leon, Pamplona és Miranda városokban még tökéletes csönd uralkodik. Eddig összesen csak 12 tartomány zendült föl, 26 pedig folyvást hű még a kormányzóhoz. —

Barcelona. A junta felszólítástintéze Zurbaron katonáihoz, mellyben elpartolásra törekszik őket csábitani. — Lopez ministersége alatt központi juntát szándék Barcelonaiban föllállítani. — Coruna és Murcia fölzendültek. —

Dublin. Jun. 22ikén Skibbereenben fél millió ember előtt beszélt O'Connell, 's ismét hathatósan zaklatá a ministerséget. —

Paris. Aumale hg. 3 zászlót küldte utóbbi fényes győzelmé jeléül, 's rövid idő múlva maga is meg fog érkezni. — Az asszonyok tudós társaságot készülnék alakítani, mellynek tagjai író és művészt hölgyekből fognak választatni. — Lenormand hires kártyavetőné jun. 26ikán meghalt, 's unokaöccsének 300 ezer frankot hagyott. —

Nápoly. Csáky gróf jun. közepén élete 75dik évében meghalt. —

Róma. A moszka birodalomból újabb hírek érkeztek a katolikusok elnyomatásáról, 's a pápa szentsége hatályosan szándékozik e' zsarnokság ellen föllépni. —

Varsó. Mihály hg. még sem érkezett meg, ámbar 10 nap óta folyvást vártnak. A katonák minden reggel kiporozzák nadrágaikat, 's ha a' nhg még sokáig késik, úgy nagy kár fog a' posztóban történni. —

ÉRTESÍTŐ.

Gőzhajók járása.

indul: **Pestről Pozsonyba 's Bécsbe** mindennap egy gőzös regg. 8 órakor 's minden szerdán és vasárnap reggel egy rakhajó. — **Bécsből Pozsonyba 's Pestre** szinte mindennap egy gőzös délutáni 2 órakor, ezenkívül minden vasárnap és csütörtökön egy rakhajó. — **Pestről Zimony 's Orsova** felé majus elejétől october végeig, hajnalkor hetenkint kétszer (vasárnap és csütörtökön) **Ujvidék** felé minden kedden, **Mohács és Eszék** felé minden pénteken egy utasi gőzös; végre **Zimony és Drenkova** felé minden vasárnap és csütörtökön, az aldnára mindenkor regg. 4 órakor. E' fölött Pozsony és Bécs közt mindennap megfordul **Bécs** nevű gőzös. Erkezik: **Pestről Bécsbe** 's viszont mindennap; **Orsova és Zimonyból Pestre** minden vasárnap és csütörtökön.

Geibel Károly

pesti könyvárosnál (hajó utcában) kapható:

GYORS-SZÁMITÓ.

A' szóvali számítás tanításának módja

gyermeki értelemez alkalmazott egyszerű példákban és szabályok szerint használatul iskola és más magános tanítóknak a' gyermekek számítás tanításában.

Irta Fekete János.

1843. hor. füze 3) kr. pengő pénzben.

C s ö d ü l e t

a' Magyar Gazdasági Egyesület előadói hivatalára.

Noha a' M. Gazd. Egyesület f. é. nyári nagy gyűlésén a' megüritt előadói hivatal, mellyel hat száz pengő ftnyi évadj van egybe kötve, több rendűjeles munkái által tanúsított tág ismereteinek tekintetéből ideiglenesen Fényes Elek urra ruházta; mindazonáltal alapszabályainak értelmében, hogy rendes választás történhessék, azon felszólítással határozta az érintett hivatal megüritését közhire tenni, miszerint azok, kik ezen állomásra magokban hivatást éreznek, az Egyesülethez intézett kérelmeket a' szükséges oklevelekkel és bizonyítványokkal ellátva (mellyekből mind litteraturai képzettségük és író jártasságuk, mind gyakorlati gazdasági ismereteik kitessenek) f. é. november 15ő napjáig a' M. Gazd. Egyesület titoknok hivatalánál benyujtsák. Pesten, június 30kán 1843. Török János. egy. titoknok.

Csöd sőhivatalra.

A' sővári k. sőhivatalnál egy második sőmázsamester állomása évi 300 ft. szállás, 8 öl tűzifa 1 1/2 mázsa ső 16 mérő rozs, 6 mérő buza fizetéssel, és 200 p. fr biztosságnuyjtás kötelessége mellett ujon rendszerítettett.

Azok, kik ez állomást megnyerni kívánják, illőleg, ellátott folyamodásaikat a sővári sőhivatali főigazgatóságnál 6 hét alatt nyujtsák be. 1—3

Szabad kir. Kassa városa részéről közhirre tétetik, hogy kebelbéli színház f. 1843. évi nov. 15ő napjától, egy, a' vagy több évre is, kötendő szerződés mellett alkalmas vállalkozónak kiadandó.

A' színházért ugyan semmi haszonbér nem kívántatik, azonban a' kötelezésnek egyik föfeltétele, hogy a' vállalkozó, a hat teli hónapra a' helybeli közönség igazságos kívánatának voltaképen megfelelő dal- és színész társaságról gondoskodjék. Ennélfogva mindazok, kik a' kérdéses színház abbéli ellátását magokra vállalni szándékoznak, e' részbeni ajánlatuk, f. évi jul. 16káiig, ezen város tanácsának leendő beadására, egyszersmind a' felvállalandó ebbéli köteletség teljesítése iránti biztosítéknak előmutatására, ezennel felhivatnak. Kassán maj. 26kán 1843ban. 2—3

Őcs. 's ep. kir. Felsőge legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy a' hánati és aradmentesi erdőkezelésben az igazgató tisztetekhez, Ménesen és Bogszánon évi 150 pőő frittal díjazott két erdőszjakornok, Dentán pedig egy 120 frittal díjazott erdőszjakonez mellékelhessék. Azok tehát, kik a' főnebbi díjakat elnyerni ohajtnák, ebbéli elvégzett erdőszeti tanulmányaikról szóló bizonyítványokkal ellátott eszedezéseiket 6 hét alatt a' temesi kamarai igazgatóságnál benyujthajják. 3—3

Haszonbérlet.

Ttes Heves- szolnok megyében Zsadányi és Törökszentmiklósi Almásy nemzetség Törökszentmiklósi uradalmahoz tartozó és Ujkút. ftenyői egyesült pusztában 1569 hold szántóföld, és 1716 hold gyp. és kaszálló alkalmas tisztakkal, kutakkal, és 24 dohányos lakházzal, 's pajtákkal ellátva Törökszentmiklós városában a' tisztartói hivatalnál folyó évi Julius tizehetedikén reggeli órákban ugyanesak f. évi sz. Mihály napjától számítottandó kilencz évre nyilvános árverés ut-

ján haszonbérbe fog adatni; szerződés pontját, és irtok állapotja az említett tisztartói hivatalnál megtekinthetők — a' bérteni kívánók tehát birtokhoz mérszklett bánatpénzzel ellátva ezennel illeendően meghivatnak. 3—3

Hirdetés.

M. Palásthy Victorné szül. Géczy Katalina asszonynak Ip. Ságtól 3, B. Gyarmattól 1 1/2 órányira fekvő Hont megyei Alsó-Szelényi jószága, mellyhez a' szomszéd határokból levő javak, u. m. erdők, szőlők, rétek, legelők 's vetések is tartoznak, az urasági lakházzal és mulató-, konyha-, 's gyümölcsös kertekkel 's gazdasági épületek, eszközök, birkák, marhák, szemesgabna és takarmánnyal együtt jövő 1814ki jan. 1től több évre haszonbérbe adatik. Bővebb értesítést ad az illetőknek Hontban t. cz. Szabó Antal h. ü. ur. Pesten pedig Bertha Sándor ügy. Gránátos utca 462. sz. 3—3

Hirdetvény.

A' ngyu m. kir. udv. Kincstár rendeletéből környékeltetik: hogy a' díosgyőri kir. koronai uradalomhoz tartozó és nemes Borsodmegyében keblezett Muhl pusztán f. évi august. 17ik napján tartandó közárverés utján, következő finom juh-nemek, készpénzért el fognak adatni, ugymint:

- 13 darab öreg, de hágásra alkalmas kos,
- 62 darab két éves kos.
- 235 tenyészésre alkalmas anyajuh.
- 15 darab hibás anyajuh.
- 60 darab két éves ép anyajuh.
- 105 darab 3—4 éves ürü, és
- 110 darab két éves ürü.

Melly ekint tartandó eladásra a' fentírt helyen 's időben minden rendű venni szándékozók ezennel meghivatnak. 3—3

Dunavizállás. Julius 7. 8 órakor reggeli: 13" 11" 9" az 0 felett.